

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ & ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ 23 – 29

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 23

1. Τι ήταν τα Θέματα, ποιος τα εφάρμοσε και με ποιο σκοπό;

Τα Θέματα ήταν μεγάλες περιφέρειες (περιοχές) της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, στις οποίες ο αυτοκράτορας όριζε στρατηγούς για να τις διοικούν και να τις υπερασπίζονται. Τα εφάρμοσε ο αυτοκράτορας Λέων Γ' ο Ίσαυρος.

2. Τι ήταν η Εκλογή;

Η Εκλογή ήταν καινούργια νομοθεσία που έγινε στα χρόνια του Λέοντα του Γ' Ίσαυρου. Ήταν προσαρμογή των παλιών νόμων του Ιουστινιανού στη νέα εποχή. Ήταν σημαντική μεταξύ άλλων επειδή ανέφερε την Ισονομία, την ισότητα όλων απέναντι στο νόμο.

3. Τι ήταν οι Ακρίτες;

Οι Ακρίτες ήταν γεωργοί στα σύνορα του Βυζαντίου, που έπαιρναν τη γη με αντάλλαγμα την υποχρέωση να την υπερασπίζονται όταν κινδύνευε από εχθρούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 24

4. Τι ήταν η Εικονομαχία;

Εικονομαχία ονομάστηκαν οι ταραχές που έγιναν στο Βυζάντιο τον 8ο αιώνα, όταν οι αυτοκράτορες Λέοντας Γ' ο Ίσαυρος και Κωνσταντίνος ο Ε' απαγόρεψαν την προσκύνηση και λατρεία των θρησκευτικών εικόνων. Υπήρξαν δυο παρατάξεις, οι Εικονομάχοι και οι Εικονολάτρες, που συγκρούστηκαν με φανατισμό. Η εικονομαχία τελείωσε όταν η αυτοκράτειρα Θεοδώρα συγκάλεσε την Ζ' Οικουμενική Σύνοδο, η οποία αποφάσισε ότι επιτρέπεται η προσκύνηση των εικόνων για τα άγια πρόσωπα που απεικονίζουν και όχι για τα υλικά τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 25

5. Ποιους αιώνες κυβέρνησαν οι Μακεδόνες Αυτοκράτορες και τι ήταν ο νόμος του Αλληλέγγυου;

Οι Μακεδόνες αυτοκράτορες κυβέρνησαν από τον 9ο μέχρι τον 11ο αιώνα. Ένας από τους νόμους που θέσπισαν ήταν ο νόμος του «Αλληλέγγυου», που όριζε ότι οι πλούσιοι γαιοκτήμονες, μαζί με τους δικούς τους φόρους, πληρώνουν στο κράτος και τους φόρους των φτωχών γειτόνων τους, όταν εκείνοι δε μπορούν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 26

6. Ποιες πανεπιστημιακές σχολές λειτούργησαν στην Κωνσταντινούπολη την εποχή των Μακεδόνων Αυτοκρατόρων και τι γνωρίζετε για το εκπαιδευτικό τους έργο;

Στην Κωνσταντινούπολη λειτούργησαν το πανεπιστήμιο της Μαγναύρας, και η Πατριαρχική σχολή. Τα μαθήματα γίνονταν στην ελληνική γλώσσα, δίδασκαν αρχαίους Έλληνες συγγραφείς, και κατέγραφαν σε χειρόγραφα βιβλία και περγαμηνές ό,τι από την αρχαία λογοτεχνία, τη φιλοσοφία και τις επιστήμες είχε διασωθεί.

7. Τι ήταν οι Μικρογραφίες;

Ήταν μικρές αλλά εξαιρετικής ομορφιάς ζωγραφιές, με τις οποίες στόλιζαν τα βιβλία που αντέγραφαν κυρίως οι μοναχοί.

8. Από ποια εποχή είναι η διπλανή εικόνα και ποια στοιχεία της είναι χαρακτηριστικά;

Η εικόνα είναι από την εποχή της Μακεδονικής Αναγέννησης και τα στοιχεία της που είναι χαρακτηριστικά είναι τα μοτίβα της φύσης και της αρχαίας τέχνης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 28 9. Αντιστοιχίστε.

Ακμή •	<ul style="list-style-type: none">• Εχθρικές απειλές και λεηλασίες• Επάρκεια αγαθών στην αγορά• Δυσaréσκεια των πολιτών προς το κράτος• Στάση του εμπορίου και της ναυτιλίας• Οικονομική άνθηση και ευημερία
Παρακμή •	<ul style="list-style-type: none">• Παραχώρηση προνομίων σε ξένα κράτη• Ειρήνη στη χώρα και ασφάλεια στους πολίτες• Άνθηση των γραμμάτων και των τεχνών• Απουσία ικανών αυτοκρατόρων• Ύπαρξη ξένων μισθοφόρων στον στρατό

10. Τι ήταν τα Προνόμια; Γιατί έγιναν και γιατί έβλαψαν τελικά το Βυζάντιο; (Θα λείπουν οι υπογραμμισμένες λέξεις)

Τα Προνόμια ήταν συνθήκες (συμφωνίες) ανάμεσα στους Βυζαντινούς και ξένες δυνάμεις, κυρίως τους Βενετούς, οι οποίες τελικά ευνόησαν τους Βενετούς. Επειδή το Βυζάντιο είχε παραμελήσει τη ναυτική του δύναμη, ανέθεσε στους Βενετούς τη ναυτική ασφάλεια και το ναυτικό εμπόριο. Στο τέλος το Βυζάντιο εξαρτήθηκε από τις ξένες δυνάμεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 29

11. Τι έγινε στη Μάχη του Ματζικέρτ;

Η μάχη του Ματζικέρτ έγινε το 1071 ανάμεσα στους Βυζαντινούς με αυτοκράτορα τον Ρωμανό Δ' Διογένη στη Μικρά Ασία, και τους Σελτζούκους Τούρκους. Οι Βυζαντινοί ηττήθηκαν και ο Ρωμανός αιχμαλωτίστηκε. Οι Βυζαντινοί έχασαν μεγάλο μέρος της Μικράς Ασίας.

12. Τι ήταν οι Νορμανδοί και πώς έφτασαν να απειλήσουν το Βυζάντιο;

Οι Νορμανδοί ήταν ναυτικός λαός από την Σκανδιναβία που όταν το Βυζάντιο πολεμούσε τους Σελτζούκους βρήκαν ευκαιρία και, κατεβαίνοντας μέσα από τα ποτάμια της Ευρώπης, έφτασαν και κατέκτησαν βυζαντινά εδάφη στη Νότια Ιταλία. Μετά, μέσω Εγνατίας Οδού έφτασαν να απειλήσουν τη Θεσσαλονίκη και την Κωνσταντινούπολη. Το Βυζάντιο τους απέκρουσε με τη βοήθεια των Βενετών.